Datum
2025-04-08

Diarienummer
1760-2025-2

ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia ju.L4@regeringskansliet.se

Remiss om Säkerhetsprövningar – nya regler (SOU 2024:88)

Er beteckning: Ju2024/02620

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västra Götalands län (Länsstyrelsen) tillstyrker i allt väsentligt förslagen i utredningens betänkande om nya regler för säkerhetsprövningar, men ger vissa kommentarer till specifika avsnitt i utredningen.

Allmänt om säkerhetsprövning (kap. 7.3)

”Ett erbjudande om t.ex. anställning ges då under förutsättning att han eller hon vid en säkerhetsprövning bedöms pålitlig från en säkerhetssynpunkt”

Det finns inga formkrav på hur ett anställningsavtal ska ingås, vilket skulle kunna medföra att anställningen gäller och att omplacering enligt 7.2 LAS krävs för att kunna avsluta den, vilket blir omständligt. I dagsläget används ibland provanställningar för att komma undan den här risken, men syftet med provanställning är att prova kompetens och förmåga, inte invänta säkerhetsprövningen.

Vad en grundutredning bör omfatta (kap. 7.5)

7.5.4 Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om en ny bestämmelse i säkerhetsskyddslagen om att en grundutredning bör omfatta följande personliga förhållanden.

Dock anser Länsstyrelsen att bör ska ändras till ska i författningsförslaget. Det blir tydligare och underlättar också tillsyn av att regleringen efterlevs. Det kan även minska risken för upplevd

diskriminering hos den som prövas om det är tydligt att vad som ska prövas har stöd i lag.

Länsstyrelsen föreslår en förändring av de sista två punkterna i 7.5.4:

”g) samarbetsvilja, felaktig eller bristande information.

Även andra i säkerhetshänseende relevanta omständigheter kan omfattas av grundutredningen.”

Då för man in ett nytt andra stycke, men får med att andra relevanta omständigheter KAN omfattas.

7.5.6 Länsstyrelsen tillstyrker utredningen förslag om att det inte bör införas någon ny bestämmelse om att den som säkerhetsprövningen gäller ska ansvara för att lämna alla uppgifter som kan ha betydelse för säkerhetsprövningen. Verksamhetsutövaren ska fortsatt ansvara för att uttömma allt som är av betydelse för bedömningen.

Överklagande och överprövning av säkerhetsprövningsbeslut (kap. 10 och 11)

Länsstyrelsen anser att dessa delar är viktiga för att öka rättssäkerheten i de beslut som tas gällande säkerhetsprövning. Länsstyrelsen ställer sig bakom utredningens bedömning att det är av stor vikt att säkerhetsprövningsbeslut och en överprövning av sådana beslut hanteras på ett sätt som både främjar rättssäkerheten och värnar nationell säkerhet.
Länsstyrelsen ser att utredningen inte hade möjlighet att lämna fullständiga förslag och önskar därför att lagstiftaren skyndsamt hanterar den fortsatta lagstiftningsprocessen i denna del.

Då frågan om en ny myndighet för överprövning av säkerhetsprövningsbeslut inte utretts färdigt, är det svårt att ha synpunkter på densamma. Länsstyrelsen vill ändå framföra vikten av att alla säkerhetsprövningsbeslut bör prövas av en och samma myndighet. Bland annat med tanke på de skyddsvärda uppgifter som behöver läggas fram i dessa prövningsärenden.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen ser att frågan om ett klareringssystem kommer upp i många sammanhang och det hade varit önskvärt att lagstiftaren utreder området närmare.

I utredningen på sidan 270, under kapitlet 11.2 Säkerhetsprövningsbeslut fattas av både myndigheter och enskilda verksamhetsutövare skrivs:

Att införa ett system med klareringsbeslut även i Sverige och konsekvent låta en eller flera statliga myndigheter vara beslutsfattare i säkerhetsprövningsärenden skulle medföra att samtliga säkerhetsprövningsbeslut blir myndighetsbeslut. En sådan ordning skulle underlätta en enhetlig ordning för beslutsfattandet såvitt avser säkerhetsprövningsbeslut och för en överprövning av sådana beslut.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med säkerhetsskyddschef Stefan Gustafsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Ulla Bäckekihl, HR-partner Marika Persson och samordnare tillsyn säkerhetsskydd Therese Gustafsson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.